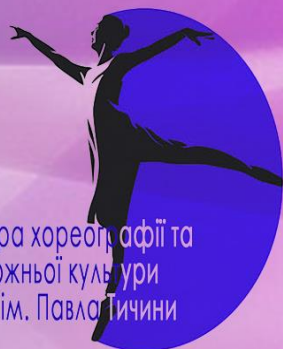

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції

22 квітня 2022 р.

Кафедра хореографії та
художньої культури
УДПУ ім. Павла Тичини

**Актуальні проблеми навчання та виховання
засобами мистецтва
Теоретичні та методологічні аспекти формування
творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії
Сучасні стратегії підготовки майбутнього
вчителя хореографії
Інтеграція мистецтв в системі хореографічної освіти**

м. Умань

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
К. Д. УШИНСЬКОГО»
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ "БРОДІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА"
ГРОМАДСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «УКРАЇНСЬКА СПІЛКА» (ТУРЕЧЧИНА)
ГРУЗИНСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ЦЕНТР,
ТОВАРИСТВО З РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ТА ТУРИЗМУ (ГРУЗІЯ)
ЦИРК «МЕДРАНО» (ФРАНЦІЯ)
ТЕАТР ПЕДРА II (БРАЗИЛІЯ)

МАТЕРІАЛИ

IX Міжнародної науково-практичної конференції

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ

22 квітня 2022 р.

м. Умань
ВПЦ «Візаві»
2022

Редакційна колегія

ТЕРЕШКО Інна Григорівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії та художньої культури, декан факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, *гол. ред.*;

БИКОВА Ольга Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, *заст. гол. ред.*;

СИЗОНЕНКО Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, *відпов. ред.*

Рецензенти:

АНДРОЩУК Людмила Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент завідувач кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка

МАРТИНЕНКО Олена Володимирівна – заслужений працівник культури України, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Бердянського державного педагогічного університету

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету мистецтв
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 10 від 5 травня 2022 року)*

Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Умань, 22 квітня 2022 р.) / ред. кол. : І. Г. Терешко (гол. ред.), О. В. Бикова, В. А. Сизоненко (відповід. ред). Умань, ВПЦ «Візаві», 2022. 168 с.

До збірника увійшли матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти».

У матеріалах конференції розглядаються такі проблеми: «Актуальні проблеми навчання та виховання засобами мистецтва», «Теоретичні та методологічні аспекти формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії», «Сучасні стратегії підготовки майбутнього вчителя хореографії», «Інтеграція мистецтв в системі хореографічної освіти».

Науковий збірник призначений для усіх, хто цікавиться проблемами розвитку та вдосконалення хореографічної освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат власних імен та інших відомостей.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст публікацій та може не поділяти думку автора.

Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти

Зміст

<i>Алтухов В. А., Нос О. Г. Музично-ритмічна компетентність як важлива умова фахової підготовки майбутніх учителів музики і хореографії.....</i>	6
<i>Андроциук Л. М. Світоглядні позиції у підходах до побудови хореографічного твору у період глобальних світових змін.....</i>	11
<i>Барабаш О. В., Шаршонь Д. В. Сутність процесу адаптації студентів-хореографів до художньо-творчої діяльності.....</i>	15
<i>Бикова О. В. Формування професійних компетенцій майбутніх учителів хореографії у процесі позааудиторної роботи.....</i>	20
<i>Волкова Ю. І., Коропатова О. Є. Методичний аспект модерн-джаз танцю у роботі з виконавцями хореографічного мистецтва.....</i>	24
<i>Воляник Н. В. Проблеми підготовки майбутніх керівників хореографічних колективів в умовах впровадження інклюзивної освіти.....</i>	27
<i>Жаворонкіна О. В., Нікітенко А. М. До питання розвитку пластичної культури студентської молоді.....</i>	33
<i>Заєць С. С. Сучасні тенденції використання ПТ-ігор у підготовці хореографа.....</i>	37
<i>Кіндратенко Б. С. Звичай дошлюбного спілкування у молодіжних громадах українців (на прикладі хореографічної постановки «Червоне яблучко»).....</i>	42
<i>Кривохижя А. М. Сучасні проблеми розвитку сценічного танцю.....</i>	47
<i>Куценко В. А. Психофізіологічні аспекти застосування йоги в хореографії.....</i>	49
<i>Лимансько О. В., Бугаєць Н. А. До питання практичної підготовки майбутніх хореографів у педагогічних університетах.....</i>	54
<i>Маркіна В. В. Методи і прийоми залучення дітей до занять з хореографії.....</i>	58
<i>Півторак Л. М. Формування художньо-естетичних смаків у підростаючого покоління засобами хореографічного мистецтва.....</i>	63
<i>Плахотнюк О. А. Фольклорний танець України, рефлексії до праці Василя Верховинця (Костів) «Теорія українського народного танка» 1920 року видання.....</i>	68
<i>Подгорінова А. Ю. Застосування танцювально-рухової терапії у роботі з дітьми та їх батьками.....</i>	72
<i>Попик О. П. Видатні митці Подільського народного танцю Хмельниччини.....</i>	77
<i>Семенова О. В. Проектна діяльність – запорука ефективної взаємодії викладача та здобувачів вищої освіти.....</i>	82

<i>Сизоненко В. А. Розвиток естетичної виразності при вивченні сучасних бальних танців.....</i>	87
<i>Синеок В. А., Калієвський К. В. Шлях формування національної свідомості засобами народної хореографії.....</i>	90
<i>Слищенко А. А. Розвиток творчих здібностей дитини засобами ігрової діяльності на заняттях хореографії.....</i>	96
<i>Терешко І. Г. Народний танець-гра «Зайчик» («Білоданчик», «Білоярчик»): часо-просторовий вимір.....</i>	100
<i>Тіщенко О. М., Хендрик О. Ю. Хореографічне мистецтво та його функції.....</i>	106
<i>Таранцева О. О. Реалізація принципу науковості при викладанні дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» в умовах дистанційного навчання.....</i>	113
<i>Тарасюк В. Ю., Шостак О. С. Нестандартні форми проведення та інтерактивні вправи на заняттях хореографічного гуртка.....</i>	117
<i>Томаш О. В. Вплив дуетної форми у сучасній хореографії на виховання підлітків.....</i>	131
<i>Ускова А. Л., Гапєєва І. М., Гапєєв В. К. Стратегія хореографічної постановки народного танцю у сучасній тематиці.....</i>	137
<i>Чапча А. Р. Значення степ-танцю у сучасній методиці викладання.....</i>	142
<i>Червонська Л. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності у здобувачів вищої хореографічної освіти в процесі професійної підготовки.....</i>	147
<i>Чернявська О. В. Актуальні проблеми навчання та виховання засобами мистецтва серед учнівської молоді завдяки школам естетичного виховання.....</i>	152
<i>Юхименко Д. Є. Класичний танець як універсальна система формування танцювальної культури студентів.....</i>	157

Для перегляду пленарного засідання конференції перейдіть за посиланням за допомогою зчитувача QR-коду на Вашому смартфоні

izucheniya_step_tantsa (дата звернення: 20.04.2022).

4. Структура сучасного степ-танця URL:
<https://studentopedia.ru/kulturologiya/struktura-sovremennogo-step-tanca---step-tanec-v-sisteme-sovremennogo-horeograficheskogo-vospitaniya.html> (дата
звернення: 20.04.2022).

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

*Червонська Л.М., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
E-mail: chervonskay@ukr.net
©Червонська Л. М., 2022*

В наш час пріоритетним завданням загальнодержавного значення є зміцнення здоров'я молоді як найвищої цінності. Здоров'я людини – є безцінним надбанням людини, що безпосередньо впливає на всі сфери її життєдіяльності. Питаннями збереження здоров'я та забезпечення здорового способу життя стали предметом досліджень багатьох науковців, серед яких у межах даної публікації були розглянуті праці О. Антонової, Г. Мешко, К. Павінської, Н. Поліщук, Л. Рибалко, О. Сокогонь та інших. У своїх наукових поглядах дослідники вказують на те, що актуальність

зазначеної проблеми визначається гострою необхідністю розробки і впровадження в освітній процес сучасного закладу вищої освіти новітніх здоров'язбережувальних технологій, які сприяють розвитку і вдосконаленню основних фізичних якостей, зміцненню здоров'я, забезпечать оптимальні умови роботи функціональних систем організму, задіяних в підтримці високого рівня розумової і фізичної працездатності студенти [5, с. 116]. В системі вищої хореографічної освіти означена проблема також потребує розгляду в теоретичному та методичному аспектах, зокрема,

формування здоров'язбережувальної компетентності у студентів-хореографів у процесі професійної підготовки.

Згідно Конституції України людина, її життя і здоров'я визнаються найвищою соціальною цінністю, формування якої має забезпечити освіта впродовж життя, що зумовлює необхідність впровадження в освітній процес закладів вищої освіти здоров'язбережувальних технологій, які забезпечать формування в молодого покоління здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей, відповідної культури здоров'я, утвердження пріоритету здорового способу життя. Проблеми здоров'язбереження зумовлена реаліями сьогодення щодо стану здоров'я студентської молоді, їх способу життя та наявної культури здоров'я [4, с. 8].

На важливості здоров'язбереження та формування відповідального ставлення до власного здоров'я у здобувачів вищої освіти наголошується у нормативно-правових державних документах, зокрема Конституції України, Законах України «Про вищу освіту», «Про систему громадського здоров'я» Стратегії розвитку вищої освіти України 2021-2031, загальнодержавній програмі «Здоров'я – 2020: український вимір» та інших.

Здоров'я студентів має важливе значення як для сучасності, так і для майбутнього. Студенти – це майбутня еліта суспільства, його розумовий потенціал. Вони є майбутніми творцями матеріальних і духовних благ країни, а в нині – це обличчя нації, її краса, енергія, активність, творчість. Отже, збереження й поліпшення здоров'я студентської молоді є найважливішим завданням сучасності [2, с. 4].

З огляду на предмет дослідження, з поміж великої кількості наявних тлумачень «здоров'язбережувальної компетентності» нам імпонують визначення сучасних учених О. Антонової, Г. Мешко, Н. Поліщук, що розглядають означений феномен як: «...інтегральну якість особистості, яка проявляється у загальній здатності та готовності до здоров'язбережувальної діяльності, що ґрунтується на інтеграції знань, умінь, навичок, ціннісних ставлень особистості, спрямованих на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – власного та оточення» [1]; «... певні внутрішні, потенційні, приховані психологічні новоутворення (знання, уявлення, програми дій, уміння, системи цінностей і відношень) щодо збереження і зміцнення власного професійного здоров'я, здоров'я учнів, гармонізації внутрішнього

світу, які згодом виявляються у компетентності фахівця» [3]; «...комплекс систематичних знань і уявлень про позитивні і негативні зміни у стані власного здоров'я і здоров'я довколишніх; уміння складати програму збереження свого здоров'я та дієву програму збереження здоров'я учнів в умовах освітнього процесу» [7, с. 103].

Також у контексті нашого дослідження науковий інтерес становить концептуальна позиція Л.Рибалко, яка вказує, що «здоров'язбережувальна компетентність обумовлює формування системи цінностей й переконань, які складають систему гігієнічних навиків і вмінь, необхідних для нормального функціонування організму, а також норми поведінки, спрямовані на вдосконалювання навиків й вмінь по догляду за самим собою, одягом, місцем проживання, своїм довкіллям; приділяється увага дотриманню режиму дня та харчування, чергування праці й відпочинку, що сприяє попередженню виникнення шкідливих звичок, функціональних порушень у діяльності організму і захворювань» [4, с. 21].

У наукових поглядах О.Согоконь щодо досліджуваної проблеми зазначається, що «упровадження здоров'язбережувальних технологій пов'язане з використанням фізкультурно-оздо-

ровчих та медико-профілактичних технологій, сутність яких полягає в комплексній оцінці умов виховання і навчання, які дозволять зберегти здоров'я студентської молоді, сформувати більш високий рівень культури здоров'я, навичок здорового способу життя, здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку, прогнозувати можливі зміни здоров'я і проводити відповідні психолого-педагогічні, корегувальні, реабілітаційні заходи з метою забезпечення успішної навчальної діяльності та поліпшення якості життя суб'єктів освітнього середовища» [5, с. 115].

До основних положень сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців науковець відносить:

- забезпечення високого рівня здоров'я студентів і виховання здоров'язбережувальної культури як сукупності свідомого ставлення здобувачів вищої освіти до здоров'я і життя людини;

- формування здоров'язбережувальної компетентності, що дозволить здобувачу вищої освіти самостійно і ефективно вирішувати завдання здорового способу життя, безпечної поведінки, надання елементарної долікарської, психологічної і кваліфікаційної допомоги;

- сприяння становленню культури здоров'я, вироблення стійких

мотивів і навичок поведінки [5, с. 117].

К. Павінська, розглядаючи питання формування готовності студентів-хореографів до реалізації здоров'язбережувальної діяльності, визначає наступні структурні компоненти означеного феномену:

- когнітивно-емоційний, що знаходить вираження у системі уявлень щодо особливостей професійного здоров'я, культури здоров'я, здорового способу життя хореографів, здоров'язбережувальної діяльності у хореографії;

- анатоμο-фізичний, відповідно до якого відбувається формування здатності до розвитку властивостей фізичного здоров'я і накопичення фізичного резерву, здатністю грамотного розподілу фізичних навантажень в залежності від анатомічних та фізіологічних особливостей хореографів;

- емоційно-вольовий, що передбачає наявність характеру психо-емоційного самопочуття, сформованість вольової регуляції поведінки, стресостійкості, сили духу, відповідальності тощо;

- креативно-діяльнісний, що знаходить вираження у сформованості навичок здоров'язбережувальної діяльності в хореографії і креативного підходу до реалізації їх у професійної діяльності;

- рефлексивно-поведінковий, що передбачає сформованість духовно-моральної здоров'язбережувальної поведінки в системі професійних відношень та можливості надання оцінки такій поведінці в аспекті здоров'язбереження [5, с. 46].

Формування здоров'язбережувальної компетентності у здобувачів вищої хореографічної освіти також передбачає набуття у них відповідних життєвих цінностей, результатом яких є їхня здатність керувати станом власного здоров'я та здоров'ям майбутніх вихованців (учасників хореографічного колективу), вміти проводити діагностичні та профілактичні заходи з метою збереження, зміцнення фізичного та психологічного стану, запобігання травматизму на заняттях хореографією. Сформованість здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх хореографів виступає необхідною умовою для здійснення їх успішної професійної діяльності, що передбачає наявність необхідних знань, умінь та дотримання певних вимог:

- ставлення до власного здоров'я та здоров'я учасників освітньо-виховного процесу як найвищої життєвої цінності;

- знання та дотримання правил особистої гігієни, раціонального режиму дня;

- розуміння негативних наслідків та попередження шкідливих звичок;
- знання та врахування анатомо-фізіологічних особливостей та можливостей дітей різної вікової категорії щодо залучення до занять хореографією;
- знання та дотримання принципів послідовності, доступності, природовідповідності під час проведення занять хореографії;
- створення та дотримання необхідних санітарно-гігієнічних умов для проведення занять хореографії;
- врахування загального стану організму, наявності фізичних вад та травм під час занять хореографією;
- відповідальне ставлення до відновлення занять хореографією після перенесених травм або захворювань;
- знання та вміння надання першої долікарської допомоги у разі травмування на заняттях хореографії;

- знання та здійснення оздоровчих та загартувальних методик;
- створення на заняттях хореографії атмосфери психологічного комфорту.

Наукова проекція проаналізованих поглядів дає можливість визначити здоров'язберезувальну компетентність хореографів як здатність до реалізації набутих знань, умінь і навичок щодо збереження та зміцнення власного здоров'я та здоров'я вихованців в умовах хореографічної діяльності.

Таким чином, в результаті дослідження ми дійшли висновків щодо соціально-педагогічної значущості обраної проблеми. З'ясовано, що здоров'язберезувальна компетентність виступає необхідним складником професійної підготовки здобувачів вищої хореографічної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонова О., Поліщук Н. Здоров'язберігаюча компетентність особистості як наукова проблема (аналіз поняття). Вища освіта у медсестринстві: проблеми і перспективи. Житомир: Полісся, 2011. С. 27-31.
2. Менших О, Костогриз-Куликова Н., Петренко Ю. Новітні фітнес-технології у роботі спортивних секцій вищих навчальних закладів. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. с. 84

3. Мешко Г. Формування компетентності здоров'язбереження у майбутніх педагогів. Професійні компетенції та компетентності вчителя. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. С. 17-21.
4. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія /за заг. ред. Л. Рибалко. Тернопіль: Осадца В., 2019. 400 с.
5. Согоконь О. Формування здоров'язбережувальної компетентності студентів сучасного закладу освіти *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2019. № 27. С.115-120. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763/2019-27-0.115-120>.
6. Павинская К. Модель формирования готовности к реализации здоровьесберегающей деятельности у студентов-хореографов. *Международный научно-исследовательский журнал*. 2017. № 3 (57). С.43-47. DOI: <https://doi.org/10.23670/IRJ.2017.57.135>.
7. Поліщук Н. Структура готовності вчителя до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів. *Вісник післядипломної освіти*. 2012. № 8. С. 102–109.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАВДЯКИ ШКОЛАМ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

*Чернявська О.В., кандидат педагогічних наук,
завідувач практики (виробничої, навчальної),
викладач комісії соціально-економічних
та гуманітарних дисциплін
Олександрійського фахового коледжу
культури і мистецтв
E-mail: olga.4ernavska@gmail.com
©Чернявська О. В., 2022*

У сучасних умовах розвитку українського суспільства, перебудови всієї системи освіти і культури особливого значення набуває гуманізація і демократизація навчання й

виховання молоді, а гуманізація і демократизація передбачають розв'язання проблеми естетичного розвитку школярів.